ÁRA 40 LEJ
Kolozsvár,
1945 junius 29.
Péntek

A nemzeti bank kormányzója a tízezer-lejes bankjegyekről

Kik léphetnek be ingyen a sporttelepre?

VILÁGOSSÁG

II. EVFOLYAM | A ROMÁNIAI MAGYAR NÉP LAPJA | 150 SZÁM

A győzelem nagy ünnepe Moszkvában

Sztalin marsall a szovjet közembert éltette a Kremlben rendezett fogadáson

MOSZKVA, junius 28. (TASS). A Szovjetunió fővárosában vasárnap tartották meg a nagy győzelmi felvonulást a Vörös Téren. A díszfelvonuláson a Vörös Hadsereg valamennyi diadalmas hadvezére részt vett, élükön *Zsukov, Rokoszovszki, Malinovszki* és *Tolbukin* tábornagyokkal. Leírhatatlan lelkesedés tört ki, amikor kétszáz zászlótartó a németektől elvett hadilobogókat a földre helyezte Lenin mauzóleuma előtt.

A díszszemle végén Zsukov tábornagy mondott nagy beszédet a Vörös Téren egybegyűlt végeláthatatlan tömegnek, lángoló szavakkal írva le azt a *nehéz utat, amelyet a Szovjetunió népeinek diadalmas Vörös Hadserege tett meg a német támadás megindulásától a hitlerizmus teljes összezúzásáig.*

A szovjetkormány hétfőn a Kreml Szent-György-termében fogadást rendezett. Az egybegyűlteket *Molotov* külügyi népbiztos üdvözölte, a diadalmas Vörös Hadseregre és *Sztalin* tábornagyra emelve poharát. Ezután a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa prezidiumának elnökét, *Kalinint* éltette.

Befejezésül *Sztalin* tábornagy emelkedett szólásra:

— Ne higyjétek, hogy valami különlegeset akarok mondani. Egyszerűen csak rátok akarok köszönteni egy poharat. Inni akarok azoknak az egészségére, akiknek alacsony a rendfokozata s akiknek rangja nem vonja magára a figyelmet. Azokra emelem poharamat, akik az államgépezet kis csavarjai, akik nélkül azonban mi, az arcvonalak és hadseregek tábornagyai — hogy egyszerűen mondjam —, semmit sem tehettünk volna. Ha egy is hiányzik e kis csavarok közül, semmi sem sikerül. *Emelem poharamat az egyszerű, szerény emberekre, a kis csavarokra, akik működésben tartják nagy államgépezetünket a tudomány, gazdaság és hadsereg minden ágazatában.* Sokan vannak, egész légiónyi, tízmilliójával számolhatjuk őket. Szerény emberek, akikről nem írnak semmit, akiknek nincsen címük és nagyon alacsony a rendfokozatuk, de ők tartanak fenn, mint ahogy az alapzat tartja a boltozatot. Ezekre, legkedvesebb elvtársainkra emelem poharamat.

Sztalin tábornagy beszédét szünni nem akaró tapssal és lelkesedéssel fogadták az egybegyűltek.

Működik a néptörvényszék

Megkezdődött a nyomozás a kissármási gyilkosságok ügyében

BCU Cluj / Central University Library Cluj

KOLOZSVÁR, junius 28. A Kolozsvári néptörvényszék ügyészsége megkezdte a Kissármási gyilkosságok ügyében a nyomozást. Ismeretes, hogy 1944 szeptember 16-án, amikor a magyar fasiszta hadsereg betört Dél-Erdélybe, egy éjszaka meggyilkoltak 126 békés lakost, közöttük 52 asszonyt, 43 tizenötéven aluli gyermeket és 31 férfit. A bukaresti néptörvényszék rendeletére 14 nappal ezelőtt 37 személyt letartóztattak és Tordára kisértek. Ezeket ma Tordáról behozták és megkezdődött a kihallgatásuk. A kihallgatások során dől el, hogy kik maradnak továbbra is letartóztatásban és kiket engednek szabadlábra? Kilenc letartóztatott személy még a nagyszebeni hadbíróságon van. Ezek idehozatalát is várják, hogy megkezdődhessék kihallgatásuk.

Bányai László, az élharcos magyar demokrata — közvádló

Szerdán három közvádlót neveztek ki Bunaciu főügyész mellé a néptörvényszék folyamatban lévő nyomozómunkájának megkönnyítésére. A három közvádló: Bohatiel Sándor kolozsvári törvényszéki ügyész, Bányai László kolozsvári tanár és Pollák András nagyváradi ügyész személyében. A három közvádló szerencsés megválogatása közmegelégedést keltett a városban, mert kétségtelen bizonyítéka annak, hogy a vádemelés szigoru demokraták kezében van, akik nemzeti különbségre való tekintet nélkül, csakis a demokrácia szempontját tekintik érvényesnek a fasiszta bűnök megtorlásában.

A három ujonnan kinevezett közvádló csütörtök folyamán már meg is kezdte tevékenységét, felhivván az északerdélyi rendőrhatóságokat, hogy szolgáltassák be a nálunk lévő háborus bünösség gyanuja alatt álló elemek adatait s a reájuk vonatkozó vádanyagot.

Lapzártakor értesülünk arról, hogy Bunaciu főügyész és a három ujonnan kinevezett közvádló megkezdte a kissármási tömeggyilkosság bünrészességével vádolt kissármási lakosok kihallgatását. Az első négy kihallgatott közül hármat szabadlábra helyeztek azon a cimen, hogy a nyomozás adatai szerint nem sorolhatók a háborus bünösök közé.

Egy csonka tanév mérlege

Irta: TOTH DENES

A fasizmus nemcsak gyáraink, üzemeink, hidjaink nagy részét döntötte romba, hanem az emberi lelkeket is. Hiába épitjük ujra a lerombolt üzemeket, hiába lesznek talán a régieknél jobb utjaink, szebb városaink és hidjaink, amig a lelkekben okozott mély hasadást ugy be nem tudjuk gyógyitani, hogy nyoma se maradjon, addig igazi béke nem lesz ezen a földön.

Uj életet akarunk emelni a romok felett, ezt pedig csak az uj emberrel, a lélekben ujjászületett emberrel épithetjük fel.

Mig dolgozóink egyik része vasutakat, gyárakat, hidakat emel ki a romokból és teremti meg a fizikai élethez szükséges kellékeket, addig a dolgozók másik része, a tanitók, tanárok a szellemi, a lelki romok eltakaritását s az uj szellemi élet falainak felépitését vállalták magukra. Igen, ők is romokat takaritanak. Először saját lelki romjaikat s azután, vagy ezzel egy időben a nevelésükre bizottak lelkében található romokat takaritják el, hogy helyébe az uj, szebb és boldogabb jövő alapjait rakhassák le.

A folyó iskolai év

megnyitása soha nem látott próbatétel elé állitotta népünk nevelőit. Legtöbb helyen feldult, ablaknélküli iskolák várták őket. Nyakunkon volt a tél s nem volt tüzelőanyag az iskolákban. Nem volt megfelelő tanterv és nem voltak megfelelő tankönyvek. A felsőbb irányításhoz szoktatott tanitók, tanárok szervezetlenül olyan feladatok előtt álltak, amelyeket eddig mások intéztek el helyettük. Legelső és legfontosabb lépés volt a nevelők megszervezése. A munkásság segitségével már az első hetekben a felszabadulás után megalakult a Tantestületi Szakszervezet, mely, mint ilyen, első egész Északerdély területén. A multban mindig szervezetlen népnevelők bebizonyították, hogy igenis szervezhetők és saját kezdeményezésükből olyan feladatokat oldottak meg, amilyenre a multban nem volt példa.

Szülők és tanitók vállvetett munkával takaritották ki az iskolákat, javitgatták ki az összetört berendezési tárgyakat s a vállukon hordott fával látták el tüzelő anyaggal a tantermeket.

Az uj iskola követelményeinek megfelelő tantervet dolgoztak ki, a tankönyv-kérdésen pedig ugy segitettek, hogy bizonyos részek törlése után, részben a régi tankönyveket meghagyták, részben pedig uj tankönyveket irtak.

Mult év decemberében Kolozsvár ifjusága elindulhatott a felé az iskola felé, melynek megnyitását talán most első izben őszintén várta.

Még a tanitás megkezdése előtt, a szakszervezet kebelén belül megalakultak a különféle szakosztályok. A kulturszakosztály az egész tanévre szólóan kidolgozta

a tanügyi személyzetet átképző tanfolyamok

munkarendjét és meg is kezdte a gyakorlati munkát. Nevelésügyi, gazdaságpolitikai és világnézeti szemináriumok nyiltak, ahol sorozatos előadásokban, kiváló szakemberek vezetése mellett, elsajátithatták a népnevelők az uj iskola vezetéséhez szükséges irányelveket s megismerkedhettek a demokratikus társadalmi eszmékkel és mozgalmakkal. E szemináriumok egyik, igen fontos eredményeként könyvelhető el, hogy a nevelők felismerték és meghatározták a ma társadalmában őket megillető helyet, a reájuk váró feladatokat és leszürték a következő igazságokat:

A tanitó a régi társadalmi rendszerekben éppen olyan számkivetett, mostoha gyermeke volt, mint a parasztok, vagy akár a fizikai munkás. Társadalmi helyzete sok tekintetben még a munkás sorsánál is rosszabb volt. Egyik lábával a nép utcáin járt, mig a másikkal az ugynevezett „középosztály" mezgyéin tipegett, de igazában egyik osztályban sem találta helyét. A nép „urnak", a középosztály pedig koldusproletárnak könyvelte el s igy a két társadalmi osztály közé ékelve viselte lehetetlen sorát a nép nevelője, ami ezt tartó maga

Nyilvánosságra hozták a Béke Alapokmányát

Az emberi jogokon és a nemzetközi együttmüködésen épül fel az uj világszervezet

SZANFRANCISZKÓ, junius 28. (Rádió.) Szanfranciszkóban az Egyesült Nemzetek konferenciájának befejeztével nyilvánosságra hozták a Béke Alapokmányának hivatalos szövegét. Az Alapokmány kötelességévé teszi az Egyesült Nemzetek tagjainak minden fegyveres támadás együttes elhárítását, olyan baráti biztonság megteremtését, melynek az önrendelkezés az alapja. Az alapokmány gazdasági, kulturális és társadalmi együttmüködést ir elő és leszögezi az emberi jogokat. Az alapokmány megállapitja, hogy az Egyesült Nemzetek szövetsége a szuverén egyenlőség elvén alapul.

A Biztonsági Tanácsnak jogában áll kizárni azokat a tagállamokat, amelyek rendszeresen vétenek az Alapokmány határozatai ellen. A továbbiakban a Béke Alapokmánya a szervezeti kérdésekről intézkedik, megállapitva, hogy a Biztonsági Tanács 11 tagból áll s ebből állandó tagsággal rendelkezik az öt nagyhatalom. A továbbiakban az Alapokmány a vitás kérdések megoldása felől intézkedik tanácskozás, közvetités, tárgyalás utján, majd a békét fenyegető népek ellen rendszabályokat fektetti le. A továbbiakban a helyi jellegü kérdések rendezéséről intézkedik, megállapitva a regionális szerződések lehetőségét.

A Béke Alapokmánya ezután megállapitja, hogy a Biztonsági Tanács hozzájárulása nélkül kényszerítő jellegü intézkedések nem kezdeményezhetők. Az erőszak politikájának ujjáéledését meg kell akadályozni. Az Alapokmány intézkedik a munkaerő és gazdasági javak elosztása, a gazdasági, kulturális és társadalmi fejlődést biztositó együttmüködésről. A Béke Alapokmánya leszögezi a minden embernek kijáró szabadságjogokat és eltiltja a faj, vallás és származás alapján való megkülönböztetést. Az Alapokmány befejezésül ama területek sorsa felől intézkedik, melyeknek nincsen önálló kormányuk.

A külügyminiszterségről lemondott Stettinius képviseli az USA-t a Biztonsági Tanácsban

WASHINGTON, junius 28. (Rádió) Truman elnök bejelentette, hogy Stettinius külügyminiszter lemondott állásáról. Stettiniust ugyanakkor kinevezték az Egyesült Államok képviselőjévé a Biztonsági Tanácsba. Ugyancsak ő lesz az elnöke az Egyesült Nemzetek közgyülésén résztvevő amerikai küldöttségnek is.

Stettinius már nem is fogja elkisérni Truman elnököt a hármas találkozóra. Mint hivatalosan közölték, az elnök kisérői Burns, Harry Hopkins és Leahy tengernagy lesznek.

Bulgária képviselői is részt vesznek a segesvári Petőfi-emléknünepen

BUKAREST, junius 28. (Munkatársunk telefonjelentése.) Az Ekés Front bukaresti konferenciájának befejezése után a Magyar Népi Szövetség elnöksége átadta Sztoiloffnak, Bulgária bukaresti ügyvivőjének a Segesváron tartandó Petőfi-ünnepségre szóló meghivást. Az ügyvivő a meghivást nagy örömmel vette tudomásul és közölte, hogy azonnal értesiti a bolgár sajtó és rádiószervezet élet vezetőit, tolmácsolva a meghivást, hogy azok minél nagyobb számban vegyenek részt a világszabadság nagy költőjének emlékére tartandó ünnepségen.

sem tudta eldönteni, hogy valójában hát hová is tartozik? Ma már a tévelygők előtt is világos, hogy a tanitót sorsa, társadalmi helyzete, munkaköre maradék nélkül a néphez köti, melyből vétetett s amelyiktől a valóságban soha el sem szakadhatott. Nem szakadhatott el még akkor sem, ha akart volna. Ő mindig a dolgozók megtestesitője, élő példaképe volt szellemi vonalon. Anyagi helyzeténél fogva nem is tartozhatott az uralkodó osztályokhoz, de ezek nem is fogadták őszintén soraik közé még azt a tanitót sem, aki szeretett volna hozzájuk dörzsölődni. Amolyan vállveregetősen bántak vele. Kinevezték „apostol"-nak s azon a cimen nem adtak neki száraz kenyérnél egyebet.

A tanitóságot szervezkedni még akkor sem engedték, amikor a munkásszervezkedés elé nem gördितtek különösebb akadályt. Nem, mert egy, a nép közé befekelt szervezett tanitóság igen nagy veszélyt jelentett volna azoknak a hatalmasoknak a számára, akik a néptől nem kivánságokat, követeléseket akartak hallani, hanem csak olcsó bérmunkást és imperialista célkitüzéseikért vakon küzdő katonát akartak kapni.

A Népvédelmi Egyesület

munkájából is derekasan kivették részüket a tanitók. Az egyesület különféle szakosztályainak mindenikében ott vannak. Ott látjuk őket az utcai gyüjtéseknél, a jótékonycélu ünnepélyek, előadások rendezésénél. Segitenek felkeresni a háboru elesettjeit s eljuttatni hozzájuk az Egyesület segélyeit. Minden iskolában megalakitották a népvédelmi csoportokat az iskolás gyermekekből. E kis csoportok különös kötelességüknek tartják a közösségért való tevékenységet. A jövő harcos dolgozói ők, akik társaiknak példát mutatnak arra, hogy hogyan kell a gyengébbet úgy megsegiteni, hogy az ne érezzen a segitségnyujtásban megaláztatást.

A Haladó Ifjuság munkájának irányitásában szintén tevékeny részt vesznek a tanitók, tanárok. Ennek a mozgalomnak első és legfontosabb célja az itt élő két nép fiai között megteremteni az igazi, őszinte barátságot. Ennek érdekében a román és magyar iskolák növendékei közös kirándulásokon vettek részt, közösen rendeztek iskolai ünnepélyeket s adtak példát arra, hogy hogyan kell felismerni, megbecsülni és a közös haza szolgálatába állitani egymás értékeit. Egyes falvakban már szintén megalakitották tanitóink a Haladó Ifjuság csoportjait s ennek a mozgalomnak főként a vegyeslakosságu községekben óriási jelentősége van.

Egyes tantárgyak tanitásánál igen nagy sikerrel alkalmazható

a bábszinház.

A tanitandó anyagot kis szindarabbá feldolgozva, bábok szájába adva ismerteti a tanitó a gyermekekkel. Az eredmény minden esetben kitünő. Művészi hajlamu szakszervezeti tagjaink alakitottak is egy kisebb csoportot, amelyik művészi kivitelü bábfejeket készit s ellátja mind a helybeli, mind a vidéki iskolákat ilyen bábfejekkel. Elkészitette a kis színpad tervét, mely amellett, hogy művészi kivitelü, könnyen kezelhető, percek alatt összeállitható és minden nehézség nélkül szállitható tanteremről tanteremre. Egyes külföldi iskolákban az iskolai nevelés és tanitás szolgálatába állitották a filmet. Mi nem remélhetjük, hogy a közeljövőben módunk lesne iskoláinkat filmvetitő gépekkel ellátni, de bábszinházat a legkisebb falusi iskolába is be lehet állitani és igen nagy sikerrel alkalmazni. Szakszervezetünk határozott szándéka, hogy a jövőben egyetlen iskolából se hiányozzék ez az igen jól bevált nevelő eszköz.

Ma a városi tanitó, tanár s többi dolgozókkal együtt járja a falvakat. Mig a munkás ekét, kaszát, kapát javit s az orvos betegeket gyógyit, addig a nevelők a kultura ajándékait osztogatják szét

a falu haladni vágyó népe

között. Falusi kartársaikat tanitási segédeszközökkel, utasitásokkal, a gyermekeket tankönyvekkel, a felnötteket hasznos olvasnivalókkal látják el. Sok faluban alakitották már meg a napközi otthonokat, ahol gondos kezek ápolják a dolgozó anyák gyermekeit. Egyik-másik helyen maguk a városi dolgozók látták el a falusi napközi otthont megfelelő vezetővel.

A gyárak, üzemek többtermelése grafikonokkal szemléltetően ábrázolható. A szellemi s különösen a nevelői munka eredményét ilyen könnyű áttekinthetően bemutatni nem tudjuk. Azonban visszatekintve a befejezés előtt álló csonka tanévre s összegezve az elért eredményeket, nyugodt lelkiismerettel állithatjuk, hogy tanuló ifjuságunk további tanulmányai folytán nem fogja megérezni, hogy ez a tanév tiz hónap helyett csak rövid hat hónap volt, mert az elvesztett időt tanitó és tanuló szorgalommal pótolták.

Ha pedig számbaveszik, hogy a múlóban lévő iskolai évben sikerült leraknunk a demokratikus nevelés alapjait is, az elért eredmény feltétlenül kielégitő.

HIREK

VILAGOSSAG

Politikai napilap. Megjelenik hétfő kivételével minden nap

Szerkeszti: BALOGH EDGÁR

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár Brassai-utca 7. Távbeszélő 258. Előfizetési dij egy hónapra 1000 lej. Apróhirdetések szavanként 30 lej, legkisebb hirdetés 300 lej. Álláskeresőknek szavanként 20 lej, legkisebb hirdetés 200 lej. Cim a kiadóban és jeligés hirdetéseknél 30 lej pótdij fizetendő. Keretes hirdetések négyzetcentiméterenként 80 lej. Szövegbirdetés (hirek között) szavanként 80 lej. Nyilttér szavanként 100 lej. Kéziratok megőrzésére vagy visszaküldésére nem vállalkozunk.

Julius hó 1-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a Népvédelem meghiv mindenkit a Szinkörben tartandó nagygyülésre

Ismerteti a Népvédelem egész románjai működését, eddig elért eredményeit és uj célkitüzéseit. Beszámol Kolozsváron végzett munkáiról és kijelöli a legsürgősebb feladatait: ***enyhiteni a háboru okozta sebeket, támogatni a hadiárvákat, hadiözvegyeket, rokkantakat és deportáltakat.***

Jöljön el minden becsületes ember, hogy munkánkba bekapcsolódva támogassa a demokratikus koncentrációs Groza kormányt a független és boldog Románia felépitésében.

LAPUNK LEGKÖZELEBBI SZÁMA, a közbeeső ünnepi szünnap miatt vasárnap reggel a rendes időben jelenik meg.

KACSÓ SÁNDOR, akinek sorsáért Erdélyszerte annyi szív aggódott, s akinek tetterejét és lelkességét annyira nélkülözték a haladás szellemi munkásai, maholnap köztünk lesz Kolozsvárt. Persze, itt nemcsak baráti ölelések, hanem rengeteg munka is várja, olyan feladatok, melyek megoldása el sem képzelhető Kacsó Sándor tapasztalatai és lelkessége nélkül. Sokat sinylődött irótársunk a következő táviratot intézte szerkesztőségünkhöz: **„Örömmel közöljük az igazság érdekében folytatott harcunk sikerét, melynek végül is szabadságunk helyezésünkhöz kellett vezetnie. A felénk fordult bizalmat lelkes munkánkkal fogjuk igazolni. Kacsó Sándor."**

A SZENTPÉTERI EGYHÁZKÖZSÉG ÜNNEPÉLYE. A kolozsvár-szentpéteri egyházközség julius 1-én, vasárnap a templomjavitási munkálatok befejezésének örömére egyházközségi ünnepélyt rendez. Délelőtt 10 órakor ünnepélyes szentmise és szentbeszéd, fél 12 órakor az egyházközségi közgyülésen beszámoló a javitási munkálatokról. Délután 4 órai kezdettel a szentpéteri iskola udvarán a testvéri közösség ápolására népünnepélyt rendeznek, amelyen az óvódák növendékei, az elemi iskola tanulói, a kath. gimnázium regöcscsapata, művészi szavalók és énekesek szerepelnek. Büfféről, hüsitő italokról és szórakoztató zenéről is gondoskodott a rendezőség. Az önkéntes adományokat a szentpéteri templom javára forditják.

(*) HALÁLOZÁS. özv. Ravai Nagy Jánosné szül. Illés Mária junius 26-án elhunyt. Temetése junius 29-én délután 2 órakor lesz a köztemető halottas kápolnájából. 9452

FODRÁSZIPARI MUNKÁSOK FIGYELMÉBE! A kolozsvári fodrászipari munkások szakszervezete értesiti tagjait, hogy julius 1-én, vasárnap délelőtt 10 órakor kulturgyülést tart. Mindenki ott legyen! A szakszervezet julius 3-án, hétfőn [illegible] órakor tart meg rendkivüli közgyülést fontos napirenddel.

(*) MEGHIVÓ. A helyi Orth. Izr. Chevra Kadischa julius 1-én, vasárnap délután pontosan 3 órakor az Orth. Izr. Hitközség tanácstermében Timár-utca 34, tisztujitó közgyülést tart, melyre tagjait tisztelettel meghivja. Kérjük szives pontos megjelenésüket. Az előkészitő bizottság. 9458

AZ I. FOKU IPARHATÓSÁG 104.806/945 szám alatt a Kolozsvári Szakszervezeti Tanács Kolozsvár, Deák Ferenc-utca 9 alatti lakos kérésének helyt ad és vállalatvezetőül Dobai Gyulát a Fermata fémárugyár kolozsvári céghez kirendeli. 9466

AZ EMGE KISÁLLATTENYÉSZTÉSI SZAKOSZTÁLYANAK KÖZGYÜLÉSE. Az EMGE, mint a M. N. Sz. Gazdasági Osztályának kisállattenyésztési szakosztálya, junius 30-án délután 5 órakor Majális-utca 22 alatti tanácstermében tisztujitó közgyülést tart, melyre tagjait és a nyultenyésztés iránt érdeklődőket meghivja.

FELHIVÁS. A kolozsvári Állami Polgári Fiuiskola 1945 junius 29-én, pénteken délelőtt 11 órakor tartja évzáró ünnepélyét a Bartha Miklós-utca 10 alatt, melyre ugy a szülőket, mint az érdeklődő közönséget szeretettel meghivja az igazgatóság.

IZRAEL ENDRE Marosvásárhely, Szentgyörgy-utca 56, személyazonossági igazolványomat elvesztettem egyéb okmányokkal az apahidai vámtól a posta hátamögötti autóhusz állomásig. Kérem a megtalálót jutalom ellenében adja le az autóbusz jegy-irodában.

Felelt katonasirok

KOLOZSVÁR, junius 28. Gábos Andorné juttatta el szerkesztőségünkbe a következő névsort, amely a marosludasi köztemetőben eltemetett katonákat nevezi meg. A név mellett lévő dátum a halálozás napját, a szám az azonossági számot jelenti.

Karl Jakab szeptember 7, Csatordai Ferenc hadnagy szeptember 7, Bukóveczky József szeptember 7, Kiri József 2595—13—0060, Abri Lajos honvéd szeptember 7, 1254—15—0047, Baráth Imre őrvezető 2203—21—0186, Petráskó honvéd 5626—14—0117, Pápa Lajos honvéd 0523—1000—23, Sándor János honvéd 3613—21—0146, Debreczeni Mihály szeptember 8 1009—21, Kocsmáros György 0084, Augusztin József hadnagy szeptember 7 B. 08663. A.

A fentieken kivül egy ismeretlen katonát is eltemettek a marosludasi temetőben.

*

ELŐADÁS A DIÁKHÁZBAN. Dr. Vescan Teofil egyetemi tanár „Tudomány és társadalom" cimen tart előadást szombat délután 6 órakor a Diákház zeneterében. Az előadást, amely a Józsa Béla-Athenaeum tudomány-népszerüsitő előadássorozatának szerves része, máris nagy érdeklődés előzi meg.

KÖNYVKIADÓINK RÉSZVÉTELE A SZABAD KÖNYVNAPOKON. A kolozsvári első szabad könyvnapokon értékes uj kiadványaival részt vesz Erdély és Kolozsvár minden számottevő kiadóvállalata. Közülük a Hommanista Párt, a Szociáldemokrata Párt, a Cartea Rusa román kiadványokkal is szerepel. De a demokrácia eszmevilágát gazdagitják uj könyvekkel a következő kiadók is: a Józsa Béla-Athenaeum — több mint tiz uj kiadománnyal —, a Nagyváradi Uj Élet, a marosvásárhelyi Salamon Ernő-Athenaeum, a Minerva, a Legagecég, az egyetemi ifjuság Móricz Zsigmond-köre, és a Méhkas szövetkezet.

A PSZICHOLÓGIAI TÁRSASÁG ÜLÉSEN Várkonyi Hildebrand folytatta „A pszichoanalizis ujabb utjai" cimen kezdett előadását. A freudizmus elterjedésével és változataival foglalkozó előadást élénk vita követte, melyen dr. Benedek István, Gyenge Áron, Weisslerné Földvári Hermin és dr. Becski Irén vettek részt.

AZ EGÉSZSÉGÜGYI SZAKSZERVEZET FELHIVÁSA AZ ORVOSOKHOZ. Az összes okleveles orvosok, akiknek nincsen meg a szabad működési engedélyük (libera practica), junius 29-én és 30-án délelőtt 12 és 1 óra között — saját érdekükben — jelenjenek meg az egészségügyi szakszervezet irodájában, Szabadság-tér 12, II. emelet (bejárat a Kismester-utca felől).

NYILATKOZAT! Alulirott belátva, hogy az elmult években kifejtett tevékenységem a munkásság ügyét károsan befolyásolta, ezért az összmunkásságtól bocsánatot kérek és megfogadom, hogy a jövőben öntudatos munkáshoz méltóan fogok viselkedni és a jövő társadalom felépitésében teljes erőmmel részt veszek. Bereczky Károly s. k.

NYILATKOZAT! Alulirott belátva, hogy az elmult években kifejtett tevékenységem a munkásság ügyét károsan befolyásolta, ezért az összmunkásságtól bocsánatot kérek és megfogadom, hogy a jövőben öntudatos munkáshoz méltóan fogok viselkedni és az uj társadalom felépitésében teljes erőmmel részt veszek. Hikkel Géza s. k.

POSTÁSOK! Julius 1-én, va[illegible] [illegible]lelőtt 10 órakor tisztujitó közgyü[illegible]k a Vasasotthonban, Fejedelem-[illegible] Pontos megjelenést kér a V[illegible]

Ünnepelnek az ólomkatonák

— A grafikai munkások és munkásnők János-ünnepélyére —

A grafikai munkások minden évben, minden országban junius 29-én Gutenberg János emlékére János-ünnepélyt tartanak. Az utolsó években a fasizmus ezeket az ünnepélyeket nem engedélyezte.

— Egy germán titán agyában születtünk meg a sötét középkorban. Feltalálónk azért hozott a világra, hogy eloszlassa a tudatlanságot. Mikor utunkra bocsájtott, azt mondotta: „Legyen világosság". Nagy volt a megrökönyödés a középkor sok „felvilágosult" irástudójában, hogy mi lesz, ha a szétszedhető ólomkatonák öntudatra ébrednek és csalhatatlan a világosságot fogják terjeszteni — bizonyára világvége! És elkezdődött a gaz játék velünk, ugy raktak össze, hogy világosság helyett sötétséget, elnyomatást, a népek közötti ellentétek szitását, nyomort terjesztettünk és mindenkori uraink elégeletten ütögették pocakjukat, mondván, ime világosságot ugyan a nép felé nem terjesztenek az ólomkatonák, de annál világosabb, naposabb a mi életünk. (Mert egész természetesnek találták, hogy embermilliók a legnagyobb nyomorban éljenek, hogy az ő napos életük biztositva legyen!)

— Mi, szegény ólomkatonák, azt kiabáltuk, amit ők akartak, háborut vagy békét, dicsőitettük a gyilkosságot, sőt nemzeti hősnek, az ifjuság előtt példátmutatónak hirdettük azt, aki oly ügyes volt, hogy több embert tudott legyilkolni, mint a másik. Akit pedig ezekben az időkben mégis a gazdáink ellen mert lázadni, annak is megvolt az orvossága: bitófa, dohos fegyházak cellái, de a kancsukáról se feledkezzünk meg! Az ilyen makacsokat kitaszitották az „igazakat" társadalmából. Minden jól ment tehát majdnem ötszáz évig, uraink álmát nem igen zavarta különösebb esemény, azt hitték, hogy életük évezredekig biztositva van, jólétük kiapadhatatlan forrása nem dugul el soha... és akkor, ezelőtt vagy huszonhét esztendővel az egyik fellázadt ólomkatona megtagadta az engedelmességet Keleten és megkülönböztette mert kiállani azokkal, akik a „Legyen világosság" jelszó helyett sötétséget terjesztettek a világon. Nagy volt a felhördülés és igyekeztek rárontani, hogy elhallgattassák, hogy betömjék a száját. De a fellázadt ólomkatona körül mind többen és többen sorakoztak, mind többen figyeltek fel reá, mert megtudta győzni a tömeget igazáról, mert megtudta érthetni minden elnyomottal, hogy csak a láncait veszitheti el, de megnyerheti az egész világot.

És azóta az ólomkatonák Keleten örömmel sorakoztak egymás mellé, mert minden nap egy lépéssel előbbre mennek a világosság felé, minden nap ujabb tért nyernek a világosság számára. És minden nap több azoknak az ólomkatonáknak a száma, akiket ugy raktak össze, hogy hirdessék az emberek között a békét, a testvériséget, a szeretetet.

Aztán a huszonhét évvel ezelőtt fellázadt ólomkatonák elhozták a szabadságot a mi ólomkatonáinknak is és most egyesült erővel, a győzelembe vetett biztos tudattal harcolunk jövőnkért és jaj annak, aki gáncsot mer vetni utunkba, mert régi uraink fegyverei most órájuk néznek vissza.

Ólomkatonák, tehát előre! A kezek, melyek titeket most összeraknak, boldogok, ugy érzik, hogy hosszu idő után ismét van értelme az életnek. Mert tudják, hogy a mi gyermekeink már napfényes utakon fognak járni az annyiszor megrugdalt igazság és munka diadalmas államában. Mert ma minden ólomkatona nagy mesterünk jelszavát valósitja meg: „Legyen világosság".

*

Holnap egy röpke időre megállnak a rotációsok, a mindennap lázas munkája elpihen, mert ünnep van. Az ólomkatonák felsorakoznak, hogy nagy mesterük, Gutenberg emlékének hódoljanak. És azután megint ujult erővel fognak neki a munkának, amely most már igazán tudást szór szét a világnak, hogy tanuljunk, sokat tanuljunk, mert a tudás hatalom.

FOLTICSKA BÉLA

*

ÉVZÁRÓÜNNEPÉLY A REF. LEÁNYGIMNÁZIUMBAN. A kolozsvári ref. leánygimnázium junius 29-én, pénteken délelőtt 11 órakor tartja évzáró ünnepélyét a Farkas-utcai ref. templomban, melyre a szülőket és az érdeklődőket szeretettel várja az igazgatóság.

KIK KAPHATNAK ALKALMAZAST AZ ÁLLAMI MUNKAKÖZVETITŐ HIVATAL UTJÁN? A kolozsvári állami munkaközvetitő hivatalnál (Malinovszki-tér 5) munkát kaphat: 1 cukrász, 1 viz- és villanyszerelő, 1 péksegéd, 3 kovács, 1 varrónő, 2 szabó, 5 mérnök, 2 müszaki rajzoló, 1 szobafestőmázoló, 1 fazakas, 1 kötélverő, 3 fodrász, 20 háztartási alkalmazott, 100 gyári munkás és épitkezési napszámos. Az alkalmaztatásért jelentkezni lehet az állami munkaközvetitő hivatalnál, Ma[illegible]ovszki-tér 5, [illegible]

A román nemzeti bank kormányzója bizik a lej értékének visszaállításában

BUKAREST, junius 28. Costel Tatarann, a román nemzeti bank kormányzója sajtónyilatkozatot adott, amelyben leszögezte, hogy Románia megfelelő adottságokkal rendelkezik a lej értékének visszaállításához, a restabilizációhoz, nemcsak a rendelkezésre álló hatalmas ércfedezet alapján, hanem figyelembevéve az ország növekvő gazdasági szükségleteit is.

Az ujságirók megkérdezték a bankkormányzót, hogy megfelelnek-e a valóságnak azok a hirek, amelyek szerint a Nemzeti Bank a pénzforgalom megkönnyitése érdekében uj, tizezer lej névértékü bankjegyek kibocsátását tervezi? A bankkormányzó a kérdésre a következő választ adta:

— Valóban, pénzügyi és kereskedelmi körök részéről megnyilvánult az az óhaj, hogy a jegybank uj, nagyértékü bankjegyeket bocsásson ki és ezzel könnyitse meg a pénzforgalmat, indokul hozván fel azt is, hogy a kisebb névértékü bankjegyek megszámolása idöveszteséggel jár.

— Bár elismerem, hogy a nagyértékü bankjegyek kibocsátása több előnnyel is járna, a nemzeti bank vezetősége még nem döntött érdemlegesen ebben a kérdésben.

A Hazatérők Otthonában

elhurcolt székelyek, deportált zsidók és hazafelé tartó fogoly katonák között

KOLOZSVÁR, junius 28. Horea-ut 51 szám. Előtérben a megrongált hidelvei református templom, körös-körül szétbombázott házak romjai meredeznek a forró juniusi égre. A templom mögötti tágas udvar hatalmas koronáju diófáinak és karcsu fenyőinek hüsitő árnyékában a padokon elcsigázott, szenvedő arcu férfiak, asszonyok beszélgetnek, mig odébb vézna gyermekek játszadoznak. Magyar, román, zsidó, német és lengyel beszédet hallunk. Az Erdélyi Segélyező Bizottság Hazatérők Otthonának az udvara ez. Kolozsvárnak azon a szinte nemzetközi jellegü szigetén vagyunk, ahol a fasizmus pribékjei által a világ minden részéből elhurcolt emberek vagy saját érdekeik ellen háboruba dobott katonák, foglyok immár végre hazafelé tartó csoportjai keresnek és találnak néhánynapos menedéket.

Az Otthon egyik vezetőjét, Balázs Péternét keressük. Az udvar egyik sarkában találjuk meg, amint éppen jókora tál paszuly tisztitásával foglalatoskodik.

— Kár, hogy nem jött egy órával hamarabb — felelt mosolyogva. — Hatvan hazatérő hadifogolynak adtunk ebédet, mielőtt tovább utaztak volna. Jönnek szegények, egyre jönnek.

foglyok, deportáltak, elhurcoltak.

Most már tömegesen érkeznek a világ minden tája felől a gyilkos háboru ártatlan áldozatai, hogy annyi szenvedés után végre otthonukba térjenek. Nagyon szükösen vagyunk itt. Pedig nem kicsi ez a helyiség. Közel hatszáz embernek tudunk egyszerre szállást adni. Mégis nagy nehézségekkel kell megküzdenünk. S ezenkivül még számitásba kell venni azokat az átutazókat is, akiket az állomáson, a vonatnál látunk el a legszükségesebbekkel. Sokszor egy-egy vonattal többszáz ember is érkezik egyszerre s milyen állapotban!

Az Otthon harmadik emelete felé tartunk, ahol hazatérő erdélyi zsidó deportáltak és hazátlanul bolyongó lengyel zsidók találnak néhánynapos pihenőt és ellátást.

Aztán visszatérünk a földszintre.

Székelyek beszélgetnek itt,

csikiak, udvarhelyszékiek, háromszékiek.

— Hogy érzik magukat az Otthonban? — kérdezzük, miután felvilágositanak, hogy Sopron környékéről térnek haza s idestova már több mint egy hónapja vannak uton.

— Nagyon jól — hangzik az egyöntetü válasz. — Már szinte mintha hazaérkeztünk volna. Soha sem tudunk elég hálásak lenni azoknak, akik ezt az otthont felállitották.

— Az én kicsi leánykám — mondja egy asszony — azt hiszem el is pusztult volna, ha nem jutunk itt fedél alá. Beteg volt szegény az éhségtől, már oda voltunk az aggodalomtól az uton, hogy kezeink között hal meg. Most tessék megnézni — mutat egy pirospozsgás, feketeszemü gyermekre —, olyan már, mint a virág, ha megöntözik. Nem is felejtjük el soha a „jóságikat".

Ilyen emberbaráti munkát végez ez az otthon.

d. gy.

A csehszlovák földmüvelésügyi miniszter nyilatkozott az idegen nemzetiségüek vagyonának elkobzásáról

PRAGA, junius 28. (Rador) A Tass hirügynökség tudositója közli: Duris csehszlovák földmüvelésügyi miniszter nyilatkozatot tett közzé a németek, magyarok és hazaárulók földbirtokának elkobzásával kapcsolatban.

— Benes elnök — mondotta — aláirta a németek, magyarok, valamint a cseh és szlovák népárulók földbirtokának elkobzásáról és szétosztásáról intézkedő rendeletet. Ezzel véget vetettünk — folytatta a csehszlovák földmüvelésügyi miniszter — a cseh föld és a cseh földmüvesek háromévszázados kizsákmányolásának. Az idegenek tulajdonát teljesen felszámoltuk. Kétmillióháromszázhétezer hektár cseh föld, mely eddig a németeké volt, most ismét csehek kezébe került.

— Ugyancsak most számoljuk föl a németekkel együttműködő árulók földbirtokait is — folytatta Duris. — A nagybirtokokat, melyek az első világháboru után az agrárreakció kezébe kerültek, most visszaadtuk a népnek. A cseh és szlovák nagybirtokosok szoros kapcsolatot tartottak fenn a németekkel és kifosztották a földmüveseket. A reakciós agrárnágnások, mint Beran Machnik, Stupel Gruby, összejátszottak Henleinnal, a szudéta fasiszták vezérével. Ők alapitották meg a szlovák fasizmus vezéréről elnevezett Hlinka-gárdát és együttműködtek Esterházy magyar gróffal. Elárulták a népet és megsemmisitették a köztársaságot.

— Most a földmüvesek megértették, miért nem lehetett megvalósitani mostanáig a földreformot. És hogyan lehetett százezer hektárja a cseh nép évszázados kiuzsorázójának, Lichtensteinnak, miért maradtak büntetlenül a köztársaság szétrombolói: Lichtenstein, Thun, Ackenstein, Sterbery és Kinszky.

A csehszlovák kormány cáfol egyes külföldi híreszteléseket

PRAGA, junius 28. A csehszlovák kormány a prágai rádión keresztül válaszolt a Reuter-iroda által átvett azokra a külföldi jelentésekre, amelyek szerint a magyar és német kisebbségnek az államelnök és a kormány által elhatározott kitelepitése következtében gazdasági zürzavar és növekvő válság keletkezett Csehszlovákiában. A csehszlovák kormány most közölt nyilatkozata szerint ezek a külföldi jelentések teljesen légből kapottak.

„A külföldi jelentéseknek az a része, amely szerint Csehszlovákia magának követeli egész Sziléziát és hogy a csehszlovák csapatok a lengyelek által még meg nem szállt területeket foglalnak el, teljes mértékben téves értesülés. Az azonban kétségtelenül igaz, hogy a csehszlovák kormány bizonyos szükségszerü határkigazitást kivan megvalósitani a volt csehszlovák—német határvidéken. Ezt a szövetségeseikkel — beleértve a lengyel kormányt is — megkötendő egyezmény értelmében fogjuk megvalósitani."

„Végül Csehszlovákia nem jelentette be igényét, hogy a trieszti kikötő ellenőrzésében cselekvően vegyen részt, ami jól értesült londoni körök szerint azt a célt szolgálná, hogy Ausztrián keresztül cseh korridor létesüljön Csehszlovákia és Trieszt között."

Ezek a külföldi jelentések — mondotta befejezésül a prágai rádió bemondója — teljesen alaptalanok és Prágában meglepetést keltettek.

Visszhang a magyarországi munkássajtóban

BUDAPEST, junius 28. A budapesti munkássajtó nagy figyelmet szentel a Csehszlovákiából érkező hireknek. A lapok szerint az a tény, hogy a nemzetközi sajtóban az utóbbi időben oly számos hiresztelés kelt szárnyra a csehszlovákiai állapotokról és a csehszlovák kormány szándékairól, csak azt bizonyitja, hogy a nemzetközi közvélemény sem látja világosan, tulajdonképpen mi is történik Csehszlovákiában és mennyiben egyeznek egyes régiókban lezajló események és egyes helyi hatóságok intézkedései a prágai központi kormány akaratával.

Mindenesetre önvendetes — állapitják meg a munkáslapok —, hogy az utóbbi napokban már bizonyos tisztulás következett be és a mostani félhivatalos prágai rádiónyilatkozat ismételten leszögezi, hogy a nemzetközi viszonylatokat érintő kérdésekben — és ide tartoznak kétségkivül a nemzetiségi kérdések is — semmi sem fog történni a szövetségesekkel való megegyezés nélkül.

Nem kétséges — hangsulyozzák —, hogy minden olyan rendezés, amelyet a Szovjetunió, az Egyesült Államok és Nagybritannia megegyezése támogat, feltétlenül meg fog felelni az igazságosság és a politikai belátás minden követelményének. A demokratikus Magyarország bizik abban, hogy a szövetségeseknek a békére és a népek megbékélésére irányuló törekvései minden téren sikerrel fognak járni.

Megkezdődnek a tanácskozások a nagy háborus bünösök ügyében

NEWYORK, junius 28. (Rador.) Az öt nagyhatalom képviselői a napokban tanácskozásra ülnek össze a nagy háborus bünösök fölötti itélkezés módozatainak megbeszélésére. Rövidesen fontos döntések várhatók.

ARANYAT, EZÜSTÖT, BRILLIÁNST
Legmagasabb áron veszek Schmeltzer István ékszerész, Deák Ferenc-utca 26

ÓRÁS és ÉKSZERÉSZ
SIMON ÉS STERN
Széchenyi-tér 35
Tört aranyat és ezüstöt magas áron veszünk. Preciziós javitások.

Figyelem!
Gépkereskedelmi Iroda átköltözött
Timár-utca 20 alá. Üzlethelyiség

Szatócsüzlet
Kolozsvár—Szentlászló—Gyalu uivonalon. Szentlászlóról indul 1945 junius 28-tól reggel 6 órakor. Kolozsvárról a nagyposta melletti tyukpiacról délután 5 órakor.

A BESZTERCEI SZAKSZERVEZETEK SZÖVETKEZETE keres 20 szobás szállodája és étterme vezetésére egy megfelelő erkölcsi és anyagi felelősséggel biró
BÉRLŐT,
aki a hiányzó leltárt kiegészitení képes. Az érdeklődők fo duljanak közvetlen a Szövetkezethez. Telefon: Beszterce 58.

Keresek megvételre
gyertyaöntő gépet
Libro Gyulafehérvár, Str. Unirii 7

Apróhirdetések

Adás-vétel

ELADÓ szabógép és süllyesztős Singer varrógép, irógép. Szász Domokos-utca 8, 11—5-ig. 9328

ÜZLETBERENDEZÉS uj, modern és gyermekágy matráccal eladó Deák Ferenc-utca 44, Péter. 9325

VESZEK ócska ruhát, fehérneműt, cipőt Szabadság-tér 12, Rácz. 9323

VESZEK központi fütésü vizvezeték szerelvényeket, csöveket és 10 cm fürdőszobás lapokat. Árpád-ut 13. 9337

TIZENHÁROMMÉTERES öntöző cső és 4 darab stráf alá való golyóscsapágyas kerék eladó. Madách-utca 41. 9407

GYERMEKKOCSIK, sport, kombinált mély, kaphatók Weisz Mózes cégnél. Javitásokat vállalunk. Horea-ut 16. 9405

BÖSENDORFER zongora, komplett hálószoba, ebédlő, két külön ágy, asztalkák, fotelek, rekamiék eladók. Karolina-tér 7, ajtó 6. 9400

HASZNÁLT épületanyag, tégla, cserép és fa eladó. Érdeklődni volt Biasini-cégnél. Buzogány. 9392

ELADÓ olcsón egy fél fehér háló, egy szekrény és egy vaságy. Ady-utca 12. 9396

ELADÓ kertiszék, uj ablakok, használt kocsi, üzemképes villanymotor 6.5, 1.3 HP, 150 voltos. Eötvös-utca 32. 9325

DUCÓZÓ pisztoly, nagyméretü, vadonatuj, eladó. Liliom-utca 3. Délután. 9333

VESZEK jó állapotban zongorát. Magyar-utca 1, házfelügyelő. 9377

ELADÓ egylóerős uj villanymotor. Pata-utca 77, ajtó 1. 9465

GYERMEK- mély és sportkocsik eladók, ugyanott javitásokat is vállalok. Horea-ut 64. 9431

SINGER varrógép eladó. Szondy-utca 15, ajtó 3. 9432

ELADÓ hármas fehér szekrény és asztalok. Erzsébet-ut 32. 9435

ELADÓ gyapjuszőnyegek, perzsapárra, nagy és kis összekötő perzsa, hatszemélyes lendamaszt abrosz, 1 hosszukás és kis kerek, fehér, nippek alá való kézimunkák, világos gyapjupokróc. Deák Ferenc-utca 48, I. 5, reggel 10, délután 5—7 között. 9447

KOMPLETT vörösréz fürdőhenger és egy férfikerékpár eladó. Budai Nagy Antal-utca 17. Hölgyfodrászat. 9446

ELADÓ fehér háló, zongora, irásasztal, könyvszekrény, szekrények, szalongarnitura, mosdó, ingaóra, toalett-tükör, éjjeliszekrény, ebédlőasztal székekkel. Petőfi-utca 24. hátul az emeleten. 9443

MÉLY gyermekkocsi jó állapotban eladó. Teleki Mihály-utca 27. Kovács. 9440

FÉRFIKERÉKPÁR eladó. Horea-ut 108, II. emelet 20. 9439

ELADÓ egy 70-es oszlopkályha alighasznált állapotban, kisebb-nagyobb asztal, vendéglői stelázsi és tükör. Irinyi-utca 16, délután 2 órától. 9436

MAGASNYOMÁSU fürdőkazán eladó. Szaniszló, Tordai-ut 2. 9445

BOMBARONGALT és használt bútorokat veszek, ugyanott két ebédlő és antik bútorok eladók. Mócok-utja 6. 9444

EGYSZEMÉLYES rekamié sürgősen eladó. Munkás-utca 31. 9460

KERÉKPÁR eladó, páratlan cipőt és kerékpárgumit veszek. Hosszu-utca 50. Harasztosi. 9421

EGY uj kétszemélyes rekamié eladó. Horea-ut 50, asztalosnál. 9426

ELADÓ egy szép perzsaszőnyeg. Rákóczi-ut 29. Lázár. 9427

HASZNÁLJA ki a nyár örömét! Modern fotogép „Libertas"-nál, Deák Ferenc-utca 40. 9078

VADONATUJ Continental táskairógép eladó. Szentegyház-utca 12. 9403

ELADÓ kifogástalan antik vitrin, modern kettőságy féderes matráccal, éjjeliszekrényekkel. Holdvilág-utca 29. 9438

ELADÓ furnirozott kombinált szekrény és ebédlőberendezés, kitünő karban. Szamos-utca 4. Élelmiszerüzlet. 9467

EGY és kétszemélyes heverődivány eladó. Árpád-ut 10, Gaál. 9451

Alkalmazást kaphat

VARRÁSHOZ értő független vidéki nő, kevés házimunkáért otthont kaphat. Cim a kiadóban. 9381

KÉPESITETT férfiszakácsot alkalmazunk. Értekezni Oficiul de Aprovizionare Cfr. Magyar-utca 1. 9377

KERESEK julius 1-re egy mindenes-leányt. Jelentkezni Széchenyi-tér 24. Vargavendéglő. 9448

LEHETŐLEG független 30—40 év körüli jómegjelenésü házvezetőnőt keres vidéki magános ur. Cim Szentegyház-utca 12 alatt délután 3—6-ig. 9402

KENDERFONÁST kaphatnak keresetnélküli asszonyok a MAGISz Háziipari Szakosztályánál, Kossuth Lajos-utca 5, I. emelet, 2. ajtó. 9430

TORNATANÁRNŐT keresünk julius—augusztus hónapokra gyermekek részére, közelben lévő fürdőhelyre. Cim a kiadóban. 9416

BCU Cluj / Central University Library Cluj

PÁLYÁZATI HIRDETÉS. A Karánsebesi Izraelita Hitközség a következő állásokra hirdet pályázatot: 1. Rabbi vagy rabbihelyettes, aki a közoktatási minisztérium képesitő bizonyitványával rendelkezik és akinek egyben kántori, sochet ubodek és baalkore teendőket végeznie kell. Zenei képesitéssel biró ajánlkozók előnyben részesülnek. 2. Segédkántor, aki egyben sochet ubodek és baalkore képesitéssel is bir. Ajánlatokat bizonyitványmásolatokkal és fizetési igények megjelölésével kérünk alanti cimre küldeni. Utazási költségeket csak a próbaelőadásra meghivottnak térítünk meg. Comunitatea Evreilor de rit. occidental, Karánsebes.

KÉTTAGU családhoz egy komolyabb mindenest fejveszek, aki a háztartás minden ágában jártas és önállóan főzni tud. Rákóczi-ut 12, földszint. 9428

Alkalmazást keres

SZÁZEZER lej kaucióval pénztárnoki vagy hasonló állást keresek. Cim a kiadóban. 9438

MOLNÁRI állást keresek. Pál Mihály, Postakert-utca 12. 9459

KÉT 12 éves fiu kifutó állást keres, vagy más könnyebb munkát. Földész-utca 26. 9418

FIATAL füszerkereskedősegéd állást keres. Cim a kiadóban. 9456

INTELLIGENS, iskolázott fiatal fiu akármilyen állást keres. Szükség esetén pénzgaranciája is van. Több nyelvet ismer. Cimeket „Intelligens" jelgére kér. 9462

MESTERKÖNYVVEL rendelkező molnár julius 15-ére állást keres. Cim a kiadóban. 9433

Ingatlan-lakás

VILLAHELY eladó Álmos vezér-utca 15. Érdeklődni Lukács asztalosnál, Unió-utca 24. 9395

BELVÁROSBAN üzlethelyiséget keresek. Cim a kiadóban.

BUTOROZOTT szobát, lehetőleg fürdőszobával, központban, külön bejárattal keresek. Cim a kiadóban. Gr.

KERESEK belvárosban 1—2 szépen butorozott szobát fürdőszobahasználattal. Jól fizetek. Ajánlatok „Haimovici provincial" jeligére a kiadóba kéretnek. 9260

HÁZHELYEK villanegyedben, belvárosi többlakásos házak, azonnal beköltözhető kis családi házak, a város különböző negyedeiben eladók. Görög ingatlanforgalmi iroda, Deák Ferenc-utca 1. Városházával szemben. 9088

FÜSZER-, élelmiszerüzlet forgalmas helyen lakással együtt sürgősen, betegség miatt átadó. Cim a kiadóban. 9425

KÖZPONTBAN két egymásbanyiló üres szoba, irodahelyiségnek alkalmas, azonnal átadó. Görög ingatlanforgalmi iroda, Deák Ferenc-utca 1, Városházával szemben. 9088

EGY szoba, konyha és két szoba, konyha komfortos lakás a Horea-uton azonnal átadó. javitási költségek megtérítése ellenében. Cim a kiadóban. 9442

BUTOROZOTT szoba kiadó. Apáti-utca 121. 9434

KERES azonnalra fiatal házaspár egy vagy két szoba összkomfortos lakást központban vagy közel a központhoz, üresen vagy butorozva. Cim a kiadóban. 9420

SAROKHÁZ Szentistván-ut—Hajdu-utca 2 alatt eladó. Érdeklődni Szentegyház-utca 1. II., irodában. 9449

ELCSERÉLNÉM háromszobás összkomfortos villalakásomat egy-két szobás komfortos lakással. Cimeket „Házért egy évre előre fizetni" jeligére. 9463

Különféle

JÓL menő füszer-üzlet forgalmas helyen átköltözés miatt átadó. Cim a kiadóban. 9322

OLCSÓN szállitunk vasuttól-vasuthoz, vidékről-vidékre, háztól-házig árut, anyagot, butort. Széchenyi-tér 20. 9069

NAGYKÁROLY, Szatmár, Máramarosziget, Nagybányára és vissza utazom. Megbizást vállalok, délután 4—6. Hirlapiroda, Egyetem-utca 4. 9089

SZÉPEN berendezett, forgalmas helyen fekvő füszerüzlethez pénzestársat keresek. Cim a kiadóban. 9438

TÁRSAT keresek élelmiszerüzlethez. Cim a kiadóban. 9417

ELADÓ kék vaságy. Kötést vállalok. Zápolya-utca 16. 9423

AKI junius 11-én igazolványomat a vasuti töltésen megtalálta, kérem jelentkezzék Danciu mérnöknél, Kis-utca 7. 9424

HÁZASSÁGI ügyében forduljon bizalommal „Doctor Romulus Vasile" Casuta postala 102 Arad, törvényesen bejegyzett házasságközvetitő irodához. Megbizások az egész országból. 9361

KÉREM azt a fiatalembert, aki hirt hozott Bellevári Bálról, adja le cimét Kereszes Magdánál, Szentegyház-utca 20. 9455

FORDÍTÁST vállalok magyar-román és román-magyar nyelven. Propper Olga, Szentistván-ut 33—35, földszint. 9419

SPORTÉLET

Ingyenes belépést biztositanak a sporttelepre

a szegénysorsu tanonc- és iskolásfijaknak s a közkatonáknak, ha vezetővel és csoportosan vonulnak fel

AZ OSP KOLOZSVÁRI SZERVEZETEINEK DÖNTÉSEI

Farkas játékjogát 5 évre felfüggesztették — Pályagondozó bizottság és pályaőrség alakult a városi sporttelep ellenőrzésére — Kijelölték a labdarugó alosztály vezetőségét

KOLOZSVÁR, junius 28. Az OSP kolozsvári szervezete szerdán délután tartott ülésén több időszerü kérdést vitatott meg Vintila Dionisie alelnök vezetésével. Pop-Imreh László főtitkár mindenekelőtt beszámolt Kolozsvár válogatott labdarugó csapata élestelen bukaresti szereplésének egyes — előjátékszerü — mozzanatairól, amelyek főleg a vezetők és a játékosok közötti viszályban domborodtak ki és 7:0 arányu vereségre vezettek — a bukaresti válogatott javára. A beszámolóval párhuzamosan a főtitkár felolvasta a KMSE idevágó átiratát s ez közli, hogy az egyesület Bonyhádi és Márki játékjogát egy-egy hónapra felfüggesztette, Szaniszló Zoltán csapatkapitányt pedig dorgálással illette. Két KMSE-vezető ügyében az egyesület még folytatja a vizsgálatot és később hozza meg döntését. Erre való tekintettel az OSP az ügy érdemleges felülvizsgálását — a játékosok és a vezetők kihallgatását is — a jelentés beérkezéséig elhalasztotta.

Foglalkozott az OSP szervezete a Debreceni VSC julius 7-ikén Kolozsvárra kitüzött vendégszereplésének kérdésével. A CFR és a KMSE erre vonatkozó áttratát — tekintettel e mérkőzések nemzetközi jellegére — közli a bukaresti központtal, amely egyedül illetékes az engedély kibocsátására. A kolozsvári szervezet természetesen a maga részéről nem ellenzi e találkozó lebonyolitását.

Az ülés további tárgysorozata alapján felolvasták a Haggibbor és a Dermata átiratát Csiki és Hegedüs játékjogának ügyében. A csatolt szerződés szerint Csiki, a CFR játékosa bejelenti régi egyesületétől való megválását, illetve erre irányuló készségét, de 60.000 lejes fizetésü állás biztositását kéri a maga javára a Haggibbortól, arra is kötelezvén az egyesületet, hogy a munkaalkalom megteremtéséig készpénzben fizessék ki neki ezt az összeget. Az OSP szervezete ezt az ajánlatot professzionista vállalkozásnak minősitette, s utalt arra a szabályzatra is, mely szerint egyetlen játékos sem távozhat egyesületétől, mielőtt e szándékát elfogadhatóan megokolva irásban nem kérte és távozására ugyancsak irásbelileg engedélyt nem kapott. Mivel a Haggibbor vezetői szóbeli megállapodásra hivatkoztak, a döntést a CFR irásbeli jelentésének beérkezéséig elhalasztották.

A Dermata SC bejelentését az ugyancsak a Haggibborhoz átvándorolt Hegedüs két évre szóló felfüggesztéséről az OSP szervezete visszautasitotta, mert a bejelentésből hiányzott az indokolás.

A hirhedt Farkas-ügy következett a napirenden. A Medgyesen történt helyszini vizsgálat alapján megállapitották, hogy Farkast a Karres sportvezetői álnok módon visszatartották, nagy összegü készpénzt adtak neki, talpbőrt mértek rá és két rend „ruhát" is adtak neki. A vizsgálat idején a játékos gyalázta az OSP vezetőit. Minthogy sorozatos játékoscsábitgatások miatt a Karres SC játékjogát a bukaresti központ felfüggesztette, sőt a Karres-üzemek tanácsa sem vállalt szolidaritást a sportosztály vezetőivel, az ügy megérett a döntésre. Az OSP kolozsvári szervezete Farkas Gyulát, a sportszerütlen játékosoknak eme mintaképét öt évre eltiltotta a játéktól. Tekintve, hogy Farkasnak a kolozsvári biróságon is „ügye" van tárgyalás előtt, ha marasztaló itélet hangzik el ellene, akkor örökre letiltják.

Az OSP szervezetének további értekezése során megalakult a labdarugó alosztály vezetősége is: elnök Russu Gavril egyetemi tanár, titkár Szabó Ödön. Tagok: a szindikális sport részéről Makovi Gyula és I. Sandru, az egyetemi sport részéről Szabó Imre és Caliman Gheorghe, az iskolai sport részéről pedig Bartha Béla és Pintea Ion testnevelési tanárok. A katonai és a falusi sport megszervezése után a taglétszám még további két-két személlyel bővül.

Foglalkozott az OSP szervezete a pályakérdéssel. A központi szabálytervezet alapján a sporttelepek az OSP felügyelete alá kerülnek. A helyi városi sporttelep gondozására, karbantartására bizottságot alakitanak, melynek elnökéül Vintila Dionisiet, titkárává Pop-Imreh Lászlót és pénztárosává Papp Sándort már ki is jelölték. A bizottságba előzetes megbeszélés alapján bevonják még az egyetemi klubok és a Dermata SC kivételével a szindikális egyesületek egy-egy tevékeny tagját. Az egyetemi sport és a Dermata üzemi sport számára ugyanis külön sporttelep áll rendelkezésre és ennek gondozását az egyesületek maguk végzik saját kezelésben. A sporttelep használata után a rendező egyesületektől 5 százalékos pályagondozási dijat von le a bruttó bevételből az OSP.

Általános kivánságnak megfelelően az OSP szervezete ugy döntött, hogy a szegénysorsu tanonc- és iskolás ifjak, valamint a közkatonák részére lehetővé teszi a labdarugó mérkőzések ingyenes látogatását. Már vasárnaptól kezdve a kijelölt vezetőtől kisért tanoncok és iskolás ifjak, valamint a közkatonák csoportosan felvonulhatnak a mérkőzésekre a sporttelep egyik különbejáratán át.

A mai naptól kezdve a városi sporttelep nagy pályáját csak hétvégi nagy mérkőzésekre lehet igénybevenni a füves játéktér és a salakpálya kimélése érdekében. A kispályán játszhatnak hétközben is mérkőzéseket, de az egyesületek erre vonatkozó igényüket be kell hogy jelentsék az OSP-nak, amely saját hatáskörében dönt a kiutalásról. Ugyanez vonatkozik az edzések sorrendjére vonatkozólag is.

Végül az OSP szervezete elhatározta, hogy saját pályaőrséget állit fel s ezt az összes egyesületek 5—5 megbizható tagjából verbuválja. Az őrség Sucu pályabiztos vezetésével szigoruan ellenőrzi a nézőtér környékét és megfelelően gondoskodik a „szabálytalan" behatolás megakadályozásáról.

Győzött a Jiul ellen a CFR

KOLOZSVÁR, junius 28. A CFR zsilvölgyi szereplésével kapcsolatosan téves eredményközlés jelent meg egyik laptársunk beszámolójában. Mint a hazatért egyesület vezetőitől értesülünk, a CFR nem vesztett, hanem győzött 2:0 (0:0) arányban a Jiul ellen. A nagy küzdelem 7000 néző előtt folyt le. A kolozsvári fiuk kitünően játszottak s Muresan és Hódi góljaival megérdemelten győztek. A közönség lelkesen ünnepelte a kolozsvári vasuti műhelyek csapatát.

Az utazás után közvetlenül a lupényi „Minerul"-lal játszott a csapat és balszerencsés küzdelem után 2:1 (0:1) arányban vereséget szenvedett. A második félidő vége felé öngól és egy 11-es döntötte el a mérkőzés sorsát.

Nagyszebeni Arsenal—Haggibbor 1:0 (1:0)

A Haggibbor vasárnap Nagyszebenben játszott az ottani Arsenal csapata ellen, melytől meg nem érdemelt vereséget szenvedett. A játékvezető teljesen befolyásolva a helyi közönségtől, itéletével állandóan a kolozsvárlakat sujtotta. A mérkőzés egyetlen gólja 11-esből esett.

A Haggibbor veresége ellenére is igen jól játszott és a vezetők a csapat játékával elégedettek. Jók voltak: Szalóki, Noó, Kleinmann és Jeszenszky.

A KMSE ma délután edzést tart

KOLOZSVÁR, junius 28. A KMSE készülve a vasárnapi resicai UDR elleni mérkőzésére, ma, péntek délután Opata edző vezetésével a városi sporttelepen nagy edzést tart. A vezetőség felhivja Madarassy, Hircan, Bálint I., Fülöp I., Fülöp II., Klos, Nagy I., Kovács P., Boér, Szabó I., Szabó II. és Stier játékosokat, hogy az edzésen 5 órakor feltétlenül jelenjenek meg.

„URÁNIA"-MOZGÓ
Két sláger egy müsorban:
ZANZIBÁR — Hatalmas dzsungelfilm magyar feliratokkal.
Déli győzelem — Szovjetfilm román beszédkisérettel.
Előadások kezdete: fél 3, fél 5, fél 7 órakor. Vasárnap 2, 4, 6, 8 órakor

Férfi ruhaszövetek, bélésáruk,
szabókellékek
nagy választékban
OLCSÓ ÁRON
„BÁSTYA" szabók szövetkezete, Minerva-utca 5

Az „ERBA" falpari vállalat kulturbizottsága
szombaton este fél 9 órai kezdettel reggelig tartó müsoros
TÁNCESTÉLYT
rendez a Famunkások szakszervezetének helyiségében Karolina-tér 4 alatt, melyre mindenkit szeretettel vár a RENDEZŐSÉG
Frissen csapolt sör, hideg és meleg ételekről, valamint jó zenéről gondoskodva van.

Hirdetéseket, mérleg és árverési közleményeket az ország összes lapjai és a Monitorul Oficial számára felvesz, mozgószinházakban vetitő reklámokat stb. elhelyez az EUROPA hirlapiroda mint a
CONTINENTAL RECLAMA
hirdető vállalat (volt Rudolf Mosse) képviselete,
Kolozsvár, Egyetem-utca 4

KEDDEN este elveszett arany karkötőóra. Becsületes megtalálóját kérem, jutalom ellenében juttassa el Mócok-utja 112 alá, Darkó Lajosnéhoz. 9454

LŐRINCZ Géza névre szóló kolozsvári Ferenc József tudományegyetem által 1940 évben kiállitott egyetemi index elveszett. Érvénytelen. 9315

Minerva Irodalmi és Nyomdai Müintézet, Kolozsvár. — Felelős vezető: Wien Márton igazgató.

BCU Cluj / Central University Library Cluj